

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Főmunkatárs: **Szóllósi Jenő.**

Kiadó: **Papp György**, Gyulafehérvárt

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda

Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Bánffy és az ellenzék.

Az appropriáció tárgyalása az ellenzéknek vere-séget, Bánffy báró miniszterelnöknek egy újabb parla-mentáris sikert hozott. A gyakorlati államférfi józan világosságával és hátsó gondolat nélkül való politikai őszinteségével magyarázta meg még egyszer Bánffy miniszterelnök a szabadelvű miniszterium ép oly egy-szerű, mint eddig sikeres kormányzási programját és a szabadelvű pártnak az államra nézve hasznos állás-pontját. A miniszterelnök beszédében joggal hangsú-lyozta a tényt, hogy a szabadelvű párt tántoríthatlan bel-ső egysége adja meg neki az erőt ahhoz, hogy a töb-bi politikai frakcióktól függetlenül vezethesse az or-szág kormányát a koronával és a nemzeti akarattal egyetértésben, a magyar nemzet nagy többségének ér-telmében. A miniszterelnök e pozitív kijelentéseivel szem-ben kárba vesztett az ellenzéki képviselők egy számá-nak az a szinte gyerekes kísérlete, hogy éppen nem parlamentbe illő láрма és tettetett vidámság kitörései által — e komoly vita alatt — megtevéssze az országot az ellenzéki frakciók mindennap növekedő belső egyenet-lenségeiről. Egyes ellenzéki közbekiáltóknak ezt a min-den parlamentáris méltósággal ellenkező kísérletét már ma a legnagyobb felstülés érte.

Magyarország ma már mit sem akar tudni az osztrák képviselőházból és apró szláv államok ország-gyűléséből esempészett tanokról, melyek szerint nem a szellem fegyvereivel, hanem a rendszeres lármázással, élecfaragással, közbeszólással kell csinálni a politikát, e mellett azonban nem érnek el egyebet, minthogy né-bány perozre megzavarják a parlamentáris vitatkozás méltóságát. Ezt a rossz szokást, melyet az osztrák képviselőházban néhányan mesterséges botránycsinálás-sal gyakorolnak, a magyar parlamentbe soha sem fog-ják becsempészhetni. Még ha újból megkísérlik is, kísér-leteik nem fognak sikerülni.

A magyar nemzet józan, egészséges esze sohasem követelt képviselőitől, kiket a parlamentbe küld, poli-kai viccelődést, hanem komoly és lelkiismeretes mun-kát. A magyar egészséges érzéke már ma tiltakozik az ellen, hogy néhány ellenzéki a parlament drága mun-

karendjét azzal fecsérleje, hogy perlekedésük és zsem-beskedésük elkoptatott szólamait elmondják.

Bánffy miniszterelnök ezért beszédében ismét nagy sikerrel juttathatta érvényre a tények logikáját az ő világos és mesterkéletlen érvelése javára, a szabadelvű párt és mindazoknak legnagyobb tetszése mellett, a kiknek igazságszeretétét még nem vakította el a párt-fanatizmus. A miniszterelnök tehát az ellenzéki kifo-gások helytelen és alaptalan voltát a tények egyszerű konstatálása által megegyeztetta. Így mindennek előtt kon-statálta, hogy a szabadelvűpárt elég erős az ország ügyei-nek vezetésére, mert az általa képzelt parlamenti több-ség egyszersmind az egész magyar nemzet többségét is képviseli. Ennek dacára a magyar parlament pártvi-szonyának egészséges alakulása érdekében Bánffy báró miniszterelnök — mint szabatos rövidséggel kijelentette — kísérletet tett, hogy az együttműködés és az eset-leges fúzió tárgyában az Apponyi Albert gróf által ve-zetett párt és az ugynevezett pártonkívüli képviselők frakciójával megegyezésre jusson.

Apponyi Albert gróf azonban miután a katonai akadémia felállítására iránti kívánságára nem teljesült ismét megakadályozta ennek a kiengesztelés szellemében tett kísérletek sikerültét. Mint Bánffy mondja, a meg-egyezés a szabadelvűpárttal, a mely maga is elég erős az ország kormányására, csakis az 1867-évi kiegyezés alapján lehetséges, mert a szabadelvűpárt a jelenlegi viszonyok közt ragaszkodik a kiegyezés változatlan fentartásához.

Politikai hírek.

× **A király köszönete.** Ő Felsége meleg-hangu kéziratot intézett Bánffy miniszterelnökhöz, melyben legmagasabb köszönetét fejezi ki az Albrecht főherceg halála alkalmával tanúsított részvétért. Ha-szonló kéziratot az osztrák miniszterelnök, ugyszintén Kál-lay Béni közös pénzügyminiszter is kapott Bosznia számára.

× **A belügyminiszter új államtitkára.** Budapestről írják, hogy Latkóczy Imre orsz. képviselő belügyminiszteri államtitkárrá lön kinevezve, a mit a hivatalos lap a napokban fog közölni.

× **A 25. §. ellen.** Hevesvármegye feliratot in-téz a kormányhoz, a sértő 25. §. módosítása tárgyában.

Ezt megküldte az összes törvényhatóságoknak. Szeged már foglalkozott vele. A városi tanács elutasító javas-latával szemben Polczner Jenő és Kulinyi Z. felszóla-lására a közgyűlés névszerinti szavazás után 10 szóval 25 ellen a felirat pártolását határozta el.

× **Lemondó király.** Mint a N. Fr. Pr. jelenti a király elnöklete alatt tartott legutolsó miniszteri ta-nácson Deburlez miniszterelnök kiemelte annak lehető-ségét, hogy ha a Kongóállam annektálására vonatkozó törvényjavaslat nem jut többségre, az összes kabinet lemondását jelentette be. Erre a király következőleg válaszolt: „Akkor nem én fogom az ön lemondási kér-vényét elfogadni, hanem ön az enyémet.” A szocialisták nagyban készülnek a törv. javaslat megtámadására.

× **Tudomány és politika.** Wlassics vallás-ügyi miniszter megkínálta Hermann Ottót a Xantus János helyének elfoglalásával a muzeumban, mint egyet-len alkalmas embert. Minthogy ez a képviselőséggel inkomptabilis, integritásával vállalhatná azt el. Az ügy egy véleményező bizottság elé került, melynek tagjai Péchy, Horánszky, Hojtsy s mások. A tanács egyhangulag oda nyilatkozott, hogy Hermannak a tu-domány érdekében el kell foglalnia ez állást. Mint a P. Lloyd újságolja, Hermann csak úgy fogadja el a bivatalt, ha képviselő maradhat.

Gyulafehérvári élet.

Ujjonczolás.

Valahol, valamikor hallottam én már azt a dalt: „Nem hitted, hogy katona leszek én!...”

Valahol, valamikor magam is dudolgattam ezt a dalt s most ismét hallom — de már csak hallgatom. A multak emléke megfakul, megkopik s idővel olyan lesz előttünk, mint ennek a nótának az értéke:

Nem hitted, hogy katona leszek én!...

Akkor, hajh, régen volt már az az akkor! lelke-sültem érte, és most közömbös előttem egészen.

Bizonyára én változtam meg s nem az a nóta!

Mert az még most is olyan friss, olyan üde, mint mikor a babájától búcsúzós szerelmes legény elő-ször vette az ajkára.

TÁRCSA.

Hiába!

Ha elmegyek
Néha-néha te melletted,
Mosolyogni szándékozom...
Hej, de tom, a bánatomból
Jó sok látszik az arczomon —
Hiába!

Nem tudom, mért!
A te dalod bennem él még:
Szívemben a fájo hangja...
Nem beszélünk egymással már,
De a lelkem egyre hallja —
Hiába!

Azt gondolom:
„Eltemetem, elsiratom.
Mit törődöm már én vele?”
Hej de mégis a neveddel
Irok minden lapot tele —
Hiába!

Inzelt Sándor.

Egy ó-kori tárcza-író.

— „A Gyulafehérvári Hírlap” eredeti tárczája. —

Eszem ágában sincs, hogy a véletlen az uristen első miniszterének tartsam; de az tény, hogy nagy diplomata, akárcsak Tisza Kálmán.

A minap kezemre játszott egy poros könyvet.

Megfogtam. A czime „Caii Plinii Secundi Historiae Naturalis” 37 könyvben. Brrr! Nem csodálom, hogy „monstrum”-nak tartották jó darabig azt, a ki olvasta. De alighogy belekukkantottam, a toll után nyult ke-zem. Hiszen ilyenről írni ma már divat. Sokszor megle-pi az emberiséget a tanulási vágy, ilyenkor aztán fel adja magának ismételésre a — multat és a legnagyobb régiséget újságként bámulja. Megérjük, hogy a kopott lesz új és a kopasz — istenemre nem tudom mi.

De ne tekintsük ezen tanulási vágyat divat hó-bortnak. Mert hiszen egész művelődésünk nem más vol-takép, mint örökös valuta, mely a mult hagyatékát, a jelen filléreire váltja fel. (Azt hiszem egészen moderu szavaz választottam.)

De hogy az öreg, illetőleg öregebb Plinius meg ne haragudjék, térjünk vissza rá és kapjuk le a — tíz körméről. Az öreg most azt hiszi, hogy megdicsérjük; pedig tudja meg, kedves Secundus bácsi, most az egy-szer egy kicsit nevetni akarunk magán. Hiszen maga szerint: „Illyriában a hideg vizek fölé tartott ruhák meggyuladnak”, „a taurusi földterületen van egy hely, hol minden seb begyógyul;” „a borostyán törzsébe, a tengeri borjú bőréből készült sátorba, meg a sasbanem út a villám” Aztán elmeséli — bigyije, a ki akarja, — „hogy Harpason ázsiai város mellett van egy borzasztó nagy köszikla, melyet egy ujjal megmozdithatsz, de ha egész testeddel neki fekszel, föl sem veszi.” Szerinte a „crustumini” otthon ártalmas, más országban egész jó; „Pontusban, az Astaces folyó mentén legelő kanczák fekete tejjel szoptatják csikóikat”, „Indiában a teiapodák-nak akkora talpuk van, hogy nagy hőség idején csak hanyat fektűsnek, talpukat használva napernyő gya-

nánt; az asszonyok lába ellenben oly kicsiny, hogy „veréblábuaknak” nevezik őket.”

Megemlékszik a jó öreg egy emberfajról is, mely „csupán — szagból él.” „A szobor feje tetején nőtt fü ha valaki posztóba szedi és lenbe takarja, állítólag a fej-fáját rögtön megszünteti.”

Beszél két helyről is, melyek egyike minden vasat vonz, a másik mindenféle vasat taszít. Azért, ha saru-don szegek vannak, az egyikken nem tudsz lépni, a másí-kon nem bírsz megállani. „Andró szigetén, Bacchus templomában van egy forrás, mely minden hetednap bortfolyat, de ha elviszed a templom közeléből rögtön víz ize lesz. „Jupiter Hammon tava nappal hideg, éjjel forr”. Aethiopiában a trogodytek országában van egy tó, mely napjában majd keserű, majd sós, majd édes. A Limyra forrás átszokott rándulni a környékre halai-val együtt. Az ottlakók ezektől kérnek jóslatot, ételt doba nekik, melyet nagy mohón nyelnek el, ha jó sikert éreznek, és tarkukkal verdesik el, ha rosszat gyanítanak. „Pyrhus király bal lábának hüvelyk ujj a oly csodás erejű volt, hogy érintésétől meggyógyultak a lépkórosok.” „Indiában van egy terület, melyen az emberek 200 évig élnek, fiatal korukban megöszülnek, de öregségükben visszakapják fekete hajukat.” „Ha a Colophonban, Apolló barlangjában levő tavaeskából iszol, csodálatos jóstehetséged lesz, de életed megrövidül”. „Spanyol földön egymás mellett folyik két patak; az egyik mindent kivet, másik mindent elnyel.” — „A Nap for-rása déltájban édes és jéghideg; lassan-lassan elkezd langyosodni és éjjelre azután forró és keserű lesz.”

Talán elég lesz?!

Bocsáss meg kedves öregem, hogy csak ezeket szedtem ki nagy encyklopaediából, melyekben valószí-nűleg majd te is Tamás voltál, mint egy-két megjegyzé-sed tanúsítja. Mondasz te sok helyen olyan okosat, hogy az újabb encyklopaedisták is tanulhatnak belőle. De majd erről máskor és máshol.

Ego.

Látom és elnézem ezeket a fiukat, hogy mint török-marják magukat, csak érdemesek legyenek erre a nótára.

Értem a vágyakozásukat.

Nem is csekély dolog az!

Elszakadni az otthonvalóktól, sirattatni magunk s csak izenetben hallani a szép szavakat:

— Jaj, Istenem! besorozták a gyereket; halálba megy ott a mi gyenge kis virágunk!

Aki városban termett, nem veszi azt a dolgot olyan nagy dicsőségné.

Szász számra látja mindennap a katonát. Tudja, hogy keservesen kell megszolgálni azt a titulust, mely úgy mondódik ki, hogy császár kenyerese. Csendben és rendben megy itt minden.

A várbeli, vagy városi legény, ha odaáll a sorozó-bizottság elé, először is nagy flegmával csak azt mondja:

— Hejh, rossz világ virradt reám, rossz bizony!

A sorozó bizottság polgári elnöke odaszól a békét lenkedőhez:

— Mit tud maga a világból? hiszen meg csak 21 éves!

A városi fi aztán meg is felel, hogy voltaképpen mit tud ő a világból.

Először tudja azt, hogy a világot az Isten hat nap alatt teremtette.

Másodszor tudja azt, hogy ez a világ a milyen nagy, te galambom oly kicsiny vagy! Harmadszor tudja azt, hogy a világ egy kopott szekér, haladna, de nem messze ér!

S ekképen még sokat tud a világból s legvégül a tudnivalót azzal fejezi be, hogy: édes babám, oltasd el a világot!

S ha a sorozóbizottság keze alól kimenekszik, akkor boldog. Nagy garral járja végig az utcákat, duhaj a kedve, könnyebb a lelkiismerete s a nótát már csak megváltoztatva dalolja:

— Ne hidd azt, hogy katona leszek én!

A szegény paraszt fiú, ki csak országos vásárookra szokott a városban járni s csak akkor lát katonát, egész más szemmel nézi a világot!

Szép az a cifra ruha, a gyíkleső se megvetendő az oldalon, aztán meg aki katonaviselt ember, bizony az a birói pályára is jogosult! Ünneplőbe készülnek fel a sorozás napjára; a pántlikát a kalapra a babájuk veszi, de a falu is megszerzi valamivel. (Már tudniillik a pántlikát!)

A biró a saját alkalmatosságán szállítja be a gyerekeket, nehogy elkallódjék utközben közülök csak egy is. Örömmel jönnek; vágyuk, hogy kimutassák a falu virtusát, mennyi katonát ad. A szolgabíró ur örül, megveregeti a vállát:

— Helyesen van biró uram, okos emberhez illendően cselekszik.

S nézzék meg ezeket a fiukat, kérem. Mily kedvvel állanak oda a mérték alá s hogy gyönyörködnek ez előttük még ismeretlen szóban, mikor az ezredorvos rájuk mondja, hogy „T a u g l i c h!“

Aztán azt a nótáját is hallották már bizonyára (városi fülnek szokatlan és bántó is) mit az utcákon keresztül visznek ezek a fiúk.

Büszkeségük tudatában fújják, ki vékonyan, ki vastagon, már kinek-kinek a hogyan a torokbeli állapota engedi.

Odabaza meg sirnak utánuk (sirni és siratni csak az asszonyok tudnak!) és úgy mondják, mintha már bizonyosak lennének felőle:

— Jaj, Istenem! besorozták a gyermeket! Halálba megy ott a mi gyenge kis virágunk!

Mozgalmas napok virradtak fel ezekre a „halálba“ menendő fiukra. Dédelgetik, ajnarozzák oda haza mind egyiket s rossz szó sem éri, ha mindjárt az ösztökét törli is össze.

Mert most sor alatt van! Reménykedik a falu aprója nagyja, vajjon megüti-e a mértéket?!

Mert nem tehetőségre mérik minálunk a fiukat; az közülük az első, a melyik több katonát ad a királynak.

S ezért nem törli magát e dicsőség után a városi fi; okosabb létére meghagyja szépen a szegény falusi-nak.

Lehet, hogy így van, lehet, hogy másként!

Hanem hát én újból hallom azt a dalt, a mit valamikor már magam is dudolgattam:

„Nem hitted, hogy katona leszek én!..“

S újból látom a fiukat, akik után sirnak, akikért buzgó szívvel imádkoznak, mint valaki valahol valamikor — érttem.

Sz.

Ujdonságok

Gyulafehérvár. 1895. márczius 7.

— **Az Emke Dalegylet által** márczius 15-én rendezendő ünnepély műsora a következőleg lett megállapítva.

1. „Kossuth induló.“ Szerző Mazalik Bazil; előadja vonóhangszereken a tűzoltó zenekar.

2. „Hymnus“. Szerző: Erkel Ferencz; előadja az „Emke“ dalegylet.

3. Szavaltat (alkalmi); Joksman Odön.

4. Emlékezés a multakról, összeállította: Mazalik; előadva a helybeli zeneműkedvelők által vonó hangszereken.

5. Szabad előadás. Tartja Fldő Eröss J. főgymn. tanár.

6. Emlékezés Kossuthról. Tenor solo; az „Emke“ dalkörrel felváltva énekl: Resch L. György a dalkör karnagya, zongorán kíséri Chósz György alkarnagy.

7. „Klapka induló.“ Szerző: Resch L. György, előadja a tűzoltó zenekar.

8. Rákóczy induló. Engesser után. Előadja az „Emke“ dalegylet, zongorán kíséri Mazalik B.

— **A gyulafehérvári izr. népiskolánál**

Ginzberger Manó tanító nyugdíjaztatása folytán — megüresült tanító-állomásra — a pályázat már ki lett hirdetve. Kíváncsinos lenne, hogy az izr. hitközség oly derék tanerőt nyerjen, mint Ginzberger tanító, — kinek Gyulafehérvár izr. közönsége — a magyarosítás terén oly sokat köszönhet. Az agg mesternek pedig szívből kívánjuk, hogy jól megérdemelt nyugdíját sokáig élvezze.

— **Nyilvános köszönet.** A gyulafehérvári róm. kath. főgymnásium ifjusága által f. hó 19-én rendezett hangversenyen felülfizettek: Barts Ferencz dr. 5 frt; Setz Károly dr.-né 4 frt; Kirchhammer N. 3 frt; ifj. Jónás Mihály 2.50; Novák Ferencz 2 frt; Wochr'sál N. 2 frt; Grün Lipót 2 frt; Fridsam J. 2 frt; Straubert Odön 1.50; Lönhart Ferencz erd. p. 1 frt; Tamási Aron 1 frt; Imets F. Jákó 1 frt; Avéd Jákó 1 frt; Turku Gyuláné 1 frt; Knörr Lujza 1 frt; Utri János 1 frt; Pál Antal 1 frt; Snej József 1 frt; Péter János dr. 1 frt; Fehér Gerő 1 frt; Eröss József 1 frt; Vass Albert dr. 1 frt; Héjja Kálmán 1 frt; Gyergyai Dezső 1 frt; Papp György 1 frt; Csiky Miklós 1 frt; Löw Emil 1 frt; Bálint György 50 kr; Imreh József 50 kr; Károsi Sándor 50 kr; Trecsiner Izidor 50 kr. Összesen: 45 frt A nemesszívű adakozók, kik lehetővé tették, hogy a hangverseny a létesítendő Zeneegyesület - alap javára 130 ft 50 kr tisztajövedelmet hozzon, fogadják a főgymnáziumi ifjuság hálás köszönetét. A rendező bizottság.

— **A penzió.** Egy mokus bajszu falusi ember állított be tegnap a székházba. Az előszobában leverte a csizmáról a havat, végig simította az tisztókét, azután megköszönrülve a torkát, kopogtatott.

— Szabad.

— Jó napot kívánok.

— Adjon isten, mi járatban van?

— Hát instálom alásan, nekem penzió kell.

— Penzio? Miféle penzio — kérdik meglepetve.

— Kérem alázattal olyan penzió, amivel megházasodhatik az ember.

Persze, persze, jó is lenne olyan polgári házasság, amelyik — penzióval is járna bivataltól.

Hanem hát a boldog völegény a penzió alatt — a dispenzációt értette.

— **Mind elviszik a legények elejét!**.. A mult béten két napon át válogatták ifjainkat s ezek közül az elejét — katonájékhoz. Megesett ugyan még ma is egy-kettőn az az ősi szokás, hogy duhaj lármás kedvvel ordította végig az utcákat, különösen a babája házatáját, hanem biz a legtöbbje szép esendően élte át az ujoneozás napjait. Bezzeg nem dalolják ma már olyan kényesen mint régente, hogy nem parancsol nekik... se a császár, se a király... se senki; ma már tudják a legények hogy R. m. l. mert muszáj! Sorozásunk eredményét különben a következőkben adjuk: Bevált az I. korosztályból: 28; a II. ből 4 és a III.-ból 6.

— **Vendéglőben.** — Uram, ön sokat tud; mondja meg hát, hogy mit nem tud s fogadom, mikép én azt tudni fogom. — Hát én nem tudom fizetni, a vacsorámat.

— **Rossz fogak.** Röse dr. freiburgi tanulmány-utra indult Thüringenben, hogy megvizsgálja a tanulók fogait s 10% nál többet sehol se talált olyan tanulót, a kinek a foga ép volna; sőt a Rajna melletti Neustatban 333 gyermek közt csak 6 nak van ép foga. Röse ajánlja, hogy a szülők cukor helyett lássák el a gyermeket fogkefével és adjanak nekik barna kenyeret enni.

— **Azok az anyósok!** Anyós: Megint szivarozik a szalonban? Igazán félholtra kell boszankodnom! Vö: Na, a mama is mindent félig tesz!

— **Egy százas bankó esete.** Atment Sz. Sebesre egy alvinczi paraszt gazda, ki mikor „benyala vala“, pénzével dicsekedni nagyon szeret. Szász-Sebesen leányánál lévén, természetesen, hogy rokonok közt vigadhatott. S vigadván, a „vin bun“ megtette hatását. A mint kellő grádusról nézvé rokonait, elkezdé fejtegetni ki ő és merre van hazája. S hogy kilétét kézzel foghatólag bebizonyíthassa, elővette a bugyelárisát s abból egy marok százas bankotát. De a mint szórta a szörnyű módon megbecsült százasokat, egy eltűnt. Nem azért, mert sajnálta volna, de mert kevesebbnek érzé ezzel az erejét, mint Sámson, mikor haját levágták, zajt csapott a „százásnak miatta.“ A sebesi rendőrség nesztét vette a dolognak, oda tekintett. S mivel a 100-as csakugyan hiányzott a rokonok felé fordult gyanújával. A dologban az az érdekes, hogy egy rendőr hozta vissza Alvinczre a gazdának a százast s átadta. Hogyan került a százas a rendőr kezébe, ki tudná?

— **Gyermek logika.** „Mama! A néninek méhek vannak a szájában?“ „Ninesenek, náti miért kérde?“ „A kapitány bácsi azt mondta, szeretne egy kis mézet szedni a néni ajkáról, és a néni azt válaszolta, „csak hamar, gyorsan, hogy meg ne lássák!“

— **Növényfésülés azonosságának megállapítása.** A mezőgazdasági viszonyok jelenlegi alakulásánál, midőn a gazda minden téren a legszorgosabb és gondosabb munkára van utalva, de különösen minden termelvényhez lehetőleg a legjobb minőségű vetőmag alkalmazásait kell hogy óhajtsa. Gyakran sajnosan kell tapasztalni, hogy a gazdák a vásárolt mag után nem azon növényfésülést nyerik, mint a minőnek az az eladó nagy magkereskedő által állítottatott s így az illető gazda tetemesen megkárosodik. Ezen a bajon akar a földmívelésügyi miniszter segíteni, midőn a magyar-óvári m. kir. növénytermelési kísérleti állomáspól a növényfésülés azonosságának megállapítására szolgáló intézetet állított fel, melynek szabályzatát most küldte meg a megyének.

— **A betétek kiutalványozása.** Lukács László pénzügyminiszter a betétek kiutalványozása ügyében, a következő körrendeletet adta ki:

A letétek kezelésére vonatkozó utasítás (III. füzet) 57. §-ának alkalmazása körül felmerült kételyek eloszlátása céljából mihez tartás végett kijelentem, hogy, min-tán e §. első bekezdésének szó szerinti értelméhez képest a birói letéttárgy főlvetelére jogosult fél a neki szóló birósági kiutaló végzést ennek a szakasznak második pontjában körülírt hivatalos eljárás céljából csak felmutatni tartozik, annak egyidejű bevonása — a meynnyiben ilyen irányu gyakorlat alkalmaztatott — jövőben mellőzendő. Netalán tévedések s visszaélések elkerülése végett azonban elrendelem, hogy a fél által felmutatandó s nála hagyandó végzésre a birói letét kiszolgáltatásának megtörténte a szabályszerinti adatok feltüntetésével százalék alakjában a hivatalos pecsét alkalmazása mellett rávezetessék.

— **Gyermekvédő egyesület.** Londonban egy egyesület van, melynek célja megvédeni a gyermekeket a rossz bánástól. Ezen gyermekvédő egyesület 10 év alatt 109.364 gyermeket védett meg a kegyetlen bántalmazástól. Ezek közt 25.000 gyermek olyan volt, a kit cipővel, vasedénnyel, lapáttal, szíjjal, vasfogóval, forró vízzel, fegyverrel, kantával szóval ilyenféle épen kézhöz kaphatott tárggyal bántalmazott az indulatos bűntető; 62889 gyermek az elbanyagolás miatt szenvedett s volt piszkos, rongyos, ruhátlan, halvány, bágyadt, gyenge, félnék, szédülős, kicsiny, összeest, kiéhezett. Az ezekhez hasonló eseteken kívül 3205 gyermeket mentett meg az egyesület a nem nekik való kenyérkeresettől, melynek a kötelen való tánczolás, akrobatikus mutaványok stb.

— **Egy szép asszony hiúsága.** Egy úr szakadó hóban találkozik a minap egy ismert urhölgygyel, ki bár igen szép esernyőt tartott kezében azt nem nyitotta fel. Az ur ennek okát kérdi, mire a hölgy szomoruan így válaszol: „Ah képzelve csak mily iszonyú! Tévedésből egy más esernyőt vettem. E porcellan szintű ruhához s e marokin szintű tollakhoz, melyek kalapomon lennek, csakis az olajzöld szintű esernyő illik tengerzöld szegélylyel, én azonban a bronzbarna esernyőmet hoztam el, mely perzsa szalaggal van szegélyezve és ezt csak beláthatja ön is, hogy nem nyithatom fel.

— **Az ibolyák hónapja.** Az év legrövidebb hónapja a mult héttel beléveszett a leélt idők végtelentjébe, — eltűnt, hogy helyet adjon az ibolyák, a tavaszi első telesapó illatos szellő hónapjának. Ibolyák, tavaszi, illatos lég, milyen vonzó képek, holott kűnn a föld durva kergét, hópán elő-elő ütőgeti kék kis fejecskejét az ibolya, hó, sűrű magas hó fedi s a fákat, melyeknek fakadó levelei közt vidáman kell, hogy lengedezzék a tavaszi szellő, fagy, zuzmara fedi. A természet megkésett, de azért bizunk a márcziusi napsugár erejében, melynek tüzelő aranyos sugarai eloszlatták a fehér hótakarót, a

agyos zuzmarát. S kipattanják a föld burka alóla tavasz virághírőkeit. S ekkor majd felhangzik minden sarkon: — Ibolyát tessék!

— **Farkas vizit.** Vasárnapra 4 ordas látogatott le a szőlők alá. Ugy d. e. 10 óra felé a váradi országon nagy néptömeg gyűlt össze s ezek elriasztották őket. Ez már a harmadik látogatása farkas komáéknak.

— Midőn a nagyközönség figyelmét **Ungváry László** cseglédi hírneves **gyümölcsfa iskolájának** mai számunkban közzé tett hirdetésére felhivnánk, különösen kiemeljük, hogy nevezetnél a százezrekre menő mindenféle nemes csemeté felül még mintegy 1500.000 darab 1—2—3 éves **gyümölcsfa vadonoz** van eladásra készen, még pedig: **körte, alma, birs, douzsin, paradicsom, szilva, prunus-myrobolana, Saint-Julien, beszterczel-szilva, eper, saj-meggy, sarga-baraok, mandula és kökenyből.**

Zongorát, pianniót és harmoniumot, a legkitünőbb bel és külföldi gyártmányokat, legnagyobb választékban és a legjutányosabb feltételek mellett csakis **Hecknast Gusztáv zongoratermében** lehet beszerezni **Budapesten Kigýó-utca 7. sz. alatt.** Felhívjuk t. olvasóink figyelmét e régi jó hírnevűnek országszerte elismert czégre, melynek külön e czélra épített termében legnagyobb raktára van minden izlésnek megfelelő kiállítás, fekete, dió vagy matt fából, faragott vagy vésett díszítésű zongorák, piannók és harmoniumoknak. A vésett díszítésű zongorák, piannók és harmoniumok fia* külföldi elsőrendű gyárból a világhírű „Schiedmayer és fia” stutgarti czég egyedüli képviselője, valamint a legjobbnak és legolcsóbbnak elismert „Thuringia Organ Comp.” harmonium- és zongoragyártó, melyekért öt évi jótállást vállal a czég. Árjegyzékét kívánatra díjmentesen megküldi.

Szerkesztői üzenetek.

K. L. Baja. „Öt év múlva” megjött. Egy kissé hosszúra van nyújtva. A befejezése sem elégt ki. Ha lehet, segítünk rajta. Máskor kérjük a papírnak csak egyik oldalára írni. Mért nem látogat el hozzánk sürribben? Szívesen látjuk.

Sajka. Elmerült a papirkosárban.

Dani. Elhiszszük, hogy az önképzőkörben dícséretet és elismerést arat. Ezután a munka után itélve meg is érdemli. Csak hogy mi más mértékkel mérünk, mint az önképzőkör kritika. Hiszszük azonban, hogy idővel a mi kritikánkat is kiállja. Keressen fel gyakrabban bennünket s alkalom adtán bővebb megjegyzéssel kísérjük üzenetünket.

R. V. Terjedelménél fogva nem lapunkba való.

„Felejt el.” Igen ám, ha lehetne úgy hamarosan kirázni fejünkől azokat az iszonyú verslábakat.

K-ó. Névten levelekre nem szoktunk válaszolni. Önnel kivételt tesszünk, mert dolgozataiban némi tehetség csillan fel. Több gondolat ügyesebbet is fog produkálni. „A kicsikéhez” egy kis-sé mosdatlan s így elvetjük. A másik kettő közül a *Rég lehel-* lott némi javítással jönni fog. Előbb azonban tudassa velünk nevét.

Hymen. 1. Igen. 2. Nem. 3. Nem. 4. Nem. A mint tetszik. *G-r. N. A.* „Temetői hangok” hajmeresztő zöngemény, pld.

„Nem nyugszanak”
Egy nő-alak
Ekes sirjából im kilép
Mint fal fehér
De lelke él,

Borzasztó bár, de még is szép.

Bizalmasan elárulhatjuk, hogy költeményét, mely szintén ily borzasztóan szép, reá tettük ama nyughatatlan nő sirjára és a hatás teljes; azóta a fejcséjkét nem meri kikukkantani se a sirjából, úgy megréttent tőle. Most mindketten békén nyugosznak ő is meg a költemény is.

Guszt. Remélem, hogy nemsokára találkozom veled itt is. Valami vezérezkik félt jobban szeretnék. Tárcazával bőven el vagyok látva. Csodálom panaszkodat, a lap rendesen el lett küldve.

H. L. Mint látja tanácsát megfogadtuk s új rovatot nyitunk „Gyulafehérvári élet” czímen, s oda fogunk hatni, hogy olvasóinknak szívesen látott hasábjá legyen; a hét egy-egy nagyobb eseményét karcoljuk benne.

CSARNOK

Saul.

— Beszély. —

A „Gyulafehérvári Hírlap” eredeti közleménye.

I.

Tavas van. A természet levetette a tél dermesztő ültönyét, a szellő langyos fuvalata ment hegyen völgyön át, mindentűt megtörve a tél zsarnok békőit. Szabadon csergedez a patak hűs habjaival öntözgetve a partján rejtőző ibolyákat. Mosolyogva, tündöklőve boesátja a nap sugarait a virul földre, kellemes illat tölti be a léget, a cserjében lágy dalokat zeng a fűlemile a kikelet dícsőítésére. Néma csendben terül el a táj, hallgatag figyelemmel kíséri minden a bájos zener dalait.

Hirtelen megszakkittatik a néma csend. A kis mádárka abban hagyja énekét, kiterjeszti fénylő szárnyait, elröppen. Szétnyílik a bokor és a félrehajtott ágak között két alak jelenik meg: bűvös szépségű leányka karcsú alakja, mely édesen simul az ifju kebléhez. Boldogságtól, büszkeségtől sugárzik az ifju arcza, míg a leányka vonásait a bűn árnyéka veszi körül.

— Isten veled, kedves Mirczám, szól csengő hangon az ifju, elmegyek e tájról, a hol szívem először ismerte meg a szerelem boldogságát, el tőled, ki annak boldogítása valál, el innen, ahol a természet emberi szorgalommal kezét fogva édent alkotott.

— Tehát csakugyan távozol? szól panaszló hangon a leányka, csakugyan magányosan hagyod azt, ki téged és csak egyedül téged bír e földön? Miért nem maradsz e csendes kunyhóban, mely a napi munka bevégeztével szerelmünk oly hű oltalmazója vala? Miért rohansz a nagyvilág zajába, a hol senkisémmel szeret, s nincs ki epedve várna tárt karokkal, ki hű szerelemmel kebelére ölelne?

— Nem örömet teszem, felelt szomorúan az ifju; szívem édes öröme, hogy hazám jóléteért ragadok fegyvert, hogy vad ellenség kihágásait fenyíteni megyek a harezba, megkeserítettik azon gondolat által, hogy tőled

válnom kell. Emberi hatalom nem készíthetne erre, zsarnoki parancsnak nem engedelmesséknék e szív. De hazám követeli tőlem ez áldozatot; beszenyvezett ősi dícsősége minden honfi szívében a bosszu szikráját lángra lobbantá s kardot nyom kezébe, hogy a Jehuda név oly szeplőtlené tétessék, miként hajdan vala. Hallgatag fájdalma minden ékesszólásnál szívrehatóan ösztönzi fiait, hogy bosszulják meg özvegyiségét azokon, kik az özvegyi látyolra készítették... Az amonisták csak nem rég rohanták meg szép hazánk kulcsát, Gibra várost. Pusztítás, öldöklés követte lépteiket; csak gomolygó füstfellegek, párolgó vértöcsák láthatók ott, a hol még nem rég szorgalom és tevékenység tanyázott. Annyi ezer ártatlan meggyilkoltatása, ennyi hajmeresztő kegyetlenség égbe kiált. Harczra kelt Judeában minden férfi, kardot ragad minden harczképes. És annyi dícső között én legyek az, ki gyáván marad el a csaták viharából, egyedül én féltsem éltetemet? Nem, Mircza, ezt nem óhajthatod, szíved előbb-utóbb megvetné a gyávát, ki a közveszélyben, a közlelkesülésben csak önmagáról, csak nyomorult élte fentartásáról gondoskodott.

— De mikor e drága élet mindenem! mondá könnyes szemmel a leányka! mikor csak te vagy egyedüli boldogságom, mikor éltem fonala a tieddel legszorosabban van egybekapcsolva. Szívem nem képes más érzellemmel foglalkozni, betölti azt egészen az irántad való hű szerelem. Pedig bus sejtelem tartja lelkem fogva, sejtelem, hogy szerelmem fenyegetve van, hogy talán örökre válsz el tőlem.

— Üzd el e gondolatot kedves Mirczám, szólott a dalia; engedj nyájásabb gondolatoknak helyet hű szívedben. Isten el nem hagyja gyermekeit. Ő látja tettem nehéz voltát és miattad ártatlan angyal megvédeni az érted dobogó kebelt. Vad küzdelmekben ha ellenség fegyverét látom fejem felett villogni; neved legyen a talizmán, mely a zord halált tőlem távol tartja. Utolsó gondolatom neked leszen szentelve, utolsó szavam a te neved. És miért is csüggedni? Bosszu után békülés, háboru után béke. Elfognak mulni a vész napjai, leteendő a hadfia a véres kardot és a békés töldmivéló ismét szántja majd a sokáig pihent földet. Mily nagy leend a boldogságunk, ha a teljesített kötelesség érzével lehetünk ismét egymásé.

— Menj hát, mondá lelkesülten a leány; menj a hova csillagod vezérel. Szívem csálhatatlan ösztöne azt sugálja, hogy te leendesz az, ki a Jehuda nevet nagyság és hatalommal veszi körül. Saul nevét az utókor bálulattal fogja említeni, mint oly férfúét, ki saját erejéből lett nagygyá, zsarnoki kényszer, kegyetlen tettek megbosszulójává. Menj, a Mindenható Isten legyen veled! Emlékezzél reám! Emlékezzél, hogy míg a dícsőség pályáját befutod, míg a világ hős tetteidet bálulja, egy szerető szív érted hű imát rebeg, a viszatértedig irtóztató lassúsággal muló percekét fájdalommal számlálja. Emlékezzél, hogy mindaddig boldog e szív, míg szerelmedet bírja, hogy a legnagyobb nyomort és nélkülözést békén tűri, ha azon tudat vigasztalja, hogy szerelmed még mindig változatlan.

— Miért ez aggodalom, kedvesem, felelt az ifju; nem ismered szívem legtitkosabb dobbanását, nem tudod-e, hogy csak érted dobog e szív; hogy hazámon kívül egyedül te vagy az, kibez szívem vonzódik. — Esküszöm Izrael élő Istenére, az igazság szerint jutalmazó és büntetőre, hogy mindaddig szeretni foglak, míg Izrael hideg keze eloltja élted fáklyáját. Atok legyen követőm, balsors vezetőm, ha eskümet valaha megszegem!

— Hiszem, oh hiszem, suttagó a boldogságtól itas leányka s teste remegésén látni lehetett, mennyire nélkülözhetetlen reá nézve e boldogító hit, — hiszek neked, mert e hittel együtt éltem is elenyészik.

— Isten tartson!

— Isten veled Mirczám!

Hosszu ölelés, egy forró csók és az ifju majdnem erővel bontakozván ki kedvese karjai közül, büszke léptekkel távozott.

— Atyáim áldása veled! suttagó a leányka, könnyes szemekkel kísérve a távozó kedves alakját.

II.

Sötét éj vala. A hold első negyedében volt csak és időnkint barna felhők fedik fénylő arcát. De mégis elég világosság uralkodik, hogy ama szaggatott hegy csúcsán álló erődívenyt és a hegy alján elterülő város körvonalait megismerhessük. Az erődíveny majdnem az egész hegy csúcsát foglalja el, elől hármassáncz és erős fal által védelmezett. Agg pogány templomok most imolákká átalakítva; rendetlenül épített, de erős tárházak képezik a vár belsejét. A tér közepén magas oszlopon a „tiz parancs” arany betűkkel kőbe forrasztva látható. De nem egyedül a szent jel védelmére, mely mintegy az ég védelméért könyörögni látszik, bízták magukat a lakosok; a fal és a sánczokon hallható az őrző kőgongó lépte, és ha a hold a föld mögött kibukkan, a messzire csillogó fegyver óvatossá int minden közeledőt...

Ezen várban lakik udvari személyzetével Saul Izrael első királya. Ő Jeruzsálemet választotta székhelyül és annak már természetűl biztos fekvését még

falak és árkok által erősíté meg...

Valami szívreható tiszteletgerjesztő rejlik oly városhban, melynek lakói az álom karjai közt nyugosznak. Megszűnt minden osztály különbség, szegény és gazdag, agg és ifju egyaránt Isten oltalmában bizva új erőt gyűjt a következő nap fáradalmaira. Mily szelidítő hatást gyakorol a tökéletes csend, e méltóságos nyugalom a kedélyre! De ime a csendet ihletett dallambangok szakítják félbe, mely bűvös hangként terjed a néma léghben. A díszes templom belsejéből jönnek a hangok, a szent áldozatok szertartásait végzik...

Elvégezték a szertartások és ismét csendben minden. Csak két halkított hang beszédét hozza még időnkint hozzánk a szél. A királyi lak egyik erkélyén két férfú ül. Az egyik férfias alak, büszkén parancsoló tekintettel és délezege magatartással nem más mint Saul király. A másik tisztes agg redőzött homlokán a mély gondok és az évek szántotta barázdákkal. Okos és még mindig élénk tekintetében az emberismerő a szívjóság teljes hiányát fedezhetné fel; az átható tekintet, mely a szívek mélyében rejlő titkok is képes kifizékeszni, mely jegesztő, miként a havasokat körülzúgó Boreos, e gunymosoly, mely a finom metszésű ajkakat körül lengi, oly szívre mutatnak, melyben ninesen egyéb számítás és önzésnél. E férfú, az okossága és tudományosága által híressé vált Abuer, Saul nagybátja és első tanácsosa.

(Polyt. köv.)

—11—

Nyilttér*)

Hamisitott fekete selyem.

Egessünk el egy kis min-tát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rogtón kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az életétnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván; addig a hamisitott selyem (mely zsiros színű — szallónas lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telíteten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik csak megörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs. k. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben**, házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes ültönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből. Svájcba címzett levekre 10 kros, és levelző lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelőiséget nem vállal el a szerk.

Hirdetések.

Miért a legjobbak és mégis legolcsóbbak a HALDEK-féle magvak?

mert a szokásos elegáns kivittelt árjegyzékek árai **40** kr.
„HALDEK” egyszerű árjegyzékének ára **5** kr.
„HALDEK” megtakarít téhát darabonként **35** kr.
vagyis a szétküldött 80.000 darabnál

27000 frtot

és ezen összeg megtakarítása a HALDEK magvai minőségében és árai jutányosságában jut kifejezésre. Árjegyzéket küld kívánatra ingyen és bérmentve.

HALDEK magkereskedése

Budapest, Károly-körút 9.

Valódi Tiroli Loden

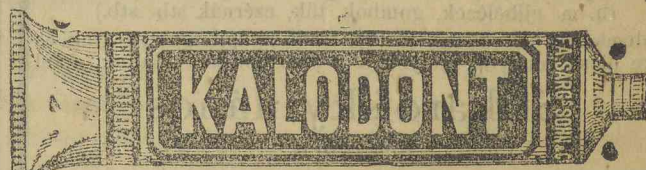
Baur Rudolftól Innsbruckban (Tirol)

Szétküldési üzlete:

Rudolf ut 4. sz. a.

Kész Havelokok, esőköpenyek stb. a legszebb és elismert legolcsóbb kivitelben. Izlésteljes választék tiroli női Lodenban. Mintákat és árjegyzéket ingyen és bérmentve. A Baur féle Loden kitűnő minősége miatt világ hírtvé vált.

SARG-féle egészségileg megvizsgált

Számtalanszor kipróbált

és orvosilag ajánlott, egyszersmind

Fogtisztító és fentartó szer

Mindenütt kapható.

138 13-40

